

Vergaderjaar 1995–1996

24 426

Wijziging van de Wet verplaatsing mestproductie

Nr. 3 HERDRUK¹

Het advies van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt, omdat het zonder meer instemmend luidt (artikel 25a, vierde lid, onderdeel b, van de Wet op de Raad van State).

MEMORIE VAN TOELICHTING

Het onderhavige voorstel tot wijziging van de Wet verplaatsing mestproductie (hierna: de wet) strekt ertoe te voorkomen dat de wet ingevolge artikel 22, derde lid, per 1 januari 1997 van rechtswege vervalt.

Deze expiratedatum is in de wet opgenomen naar aanleiding van het amendement-Van Noord dat bij de behandeling van het wetsvoorstel in de Tweede Kamer is aanvaard (Kamerstukken II, 1992/93, 21 114, nr. 23).

Genoemde datum vloeit voort uit de Notitie mest- en ammoniakbeleid derde fase (Kamerstukken II, 1992/93, 19 882, nr. 34) waarin twee beleidsdoelstellingen voor de jaren 1995–2000 centraal staan: het terugdringen van het bemestingsniveau en de overgang naar een nieuw, meer bedrijfsgericht instrumentarium van financiële regulering.

Als instrumenten van de nieuwe vorm van reguleren worden het mestafzetscenario en een regulerende heffing op ontoelaatbaar mineralenverlies genoemd. Dit nieuwe instrumentarium zou in beginsel per 1 januari 1996 in werking moeten treden. Vervolgens zouden de mestproductierechten op 1 januari 1997 kunnen vervallen indien het nieuwe instrumentarium voldoende sturingskracht heeft en voldoende fraudebestendig is om het huidige systeem te vervangen. Dit zou betekenen dat aan mestproductierechten en derhalve ook aan verplaatsing daarvan geen behoefte meer bestaat.

Ter uitvoering van bovengenoemde notitie is een voorstel van wet tot wijziging van de Meststoffenwet opgesteld dat strekt tot invoering van een mestafzetscenario en dat tevens in een facultatief mineralenaangiftesysteem voorziet.

Het wetsvoorstel behoeft nog nadere uitwerking. De voortgang en definitieve vorm van dit wetsvoorstel hangen ook samen met de uit te brengen Integrale notitie voor het mestbeleid en de discussie daarover met het parlement. Het is derhalve, gelet op de nog te doorlopen procedure, onwaarschijnlijk dat de wet per 1 januari 1996 in werking zal kunnen treden.

Dit betekent dat vervanging van het huidige systeem van de mestproductierechten per 1 januari 1997 niet aan de orde is. Derhalve dient te worden voorkomen dat per deze datum de wet vervalt terwijl het systeem van de mestproductierechten nog bestaat.

¹ I.v.m. verbetering in de titel.

Conform een toezegging aan de Eerste Kamer (Kamerstukken I, 1993/94, 21 114, nr. 14b, blz. 9) heeft inmiddels een eerste evaluatie van de Wet verplaatsing mestproductie plaatsgevonden. Bij brief van 22 mei 1995 heb ik het evaluatierapport aangeboden aan de Voorzitter van de vaste commissie voor Landbouw, Natuurbeheer en Visserij van de Tweede Kamer. Ten algemene kan worden geconcludeerd dat de wet in het eerste jaar aan haar doelstelling heeft beantwoord.

Daarnaast schrijft artikel 15 van de Wet verplaatsing mestproductie een evaluatie van de werking van deze wet na twee jaar voor. Deze evaluatie is in voorbereiding. Het onderhavige wetsvoorstel laat onverlet dat de resultaten van deze evaluatie mogelijk tot wijziging van de wet kunnen leiden. Omdat echter primair moet worden voorkomen dat de wet per 1 januari 1997 verval, zijn de resultaten van de evaluatie niet afgewacht.

Een ontwerp van het onderhavige wetsvoorstel is voor advies naar verschillende instanties gezonden. Daarop zijn reacties ontvangen van het Landbouwschap, het Produktschap voor Zuivel, het Produktschap voor Veevoeder en de Produktschappen Vee, Vlees en Eieren¹.

Omdat per 1 januari 1997 nog geen uitvoering kan worden gegeven aan een mestbeleid, op basis waarvan de mestproductierechten op een verantwoorde manier kunnen worden ingetrokken, kunnen het Landbouwschap en het Produktschap voor Veevoeder instemmen met de voorgestelde wetswijziging.

Het Landbouwschap stelt voor om ten aanzien van mogelijke knelpunten die blijken uit de eerste evaluatie van de wet wijzigingsvoorstellen te doen. Mijn standpunt ten aanzien van de evaluatie heb ik uiteengezet in de bovengenoemde brief van 22 mei 1995. Ik acht het ongewenst om, gezien de beperkte strekking van het onderhavige wetsvoorstel, in dit kader ter zake wijzigingen te initiëren.

In overleg met het bedrijfsleven wordt gezien hoe de uitvoering van de wet nog kan worden verbeterd. Uiteraard is het niet uitgesloten dat een en ander in een later stadium tot aanpassingen van de wet zal leiden.

In de reactie van het Produktschap voor Zuivel en de Produktschappen Vee, Vlees en Eieren wordt volstaan met een verwijzing naar het advies van het Landbouwschap.

De Raad voor het Natuurbeheer, de Stichting Natuur en Milieu, het Interprovinciaal Overleg en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten hebben mij bericht geen advies te zullen uitbrengen.

De Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij,
J. J. van Aartsen

¹ Ter inzage gelegd bij de afdeling Parlementaire Documentatie.